

Szerkesztőség:
Rimaszombatban, Erzsébet-tér
9. szám. Ide intézendő a lap
szellemi részét érdeklő min-
den közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.**

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Erzsébet-tér 9.
sz. alatt a könyvnyomdában.
Ide intézendők a kiadóhivatalt
illető előfizetés, hirdetésny,
nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:
Egy sor . . . 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Nagyrőczei állapotok.

Mindig azt hangoztatjuk, hogy a béke emberei vagyunk s a fellobbant tüzet mindenkor nem szítani, de kioltani akarjuk. Vannak azonban esetek és fennforgó körülmények, a mikor el kell hagynunk a hallgatás terét és fel kell emelnünk szavunkat különösen akkor, midőn a közügyről és a közérdekről van szó.

Köztudomású dolog, hogy Nagyrőcze r. t. városában évek óta fel vannak fordulva a társadalmi állapotok. Hallgattunk következetesen, mert abban a hitben voltunk, hogy a képviselőválasztási mozgalom alatt keletkezett viharok apránként önmaguktól fognak eloszlni. Sajnos, azonban a vihar még mindig dühöng és a mérges hullámok Nagyrőcze városának nemcsak társadalmi életére, de másra is, az egész körre, melyben az emberek élnek, által csapott. A hullámverést már nemcsak a társadalmi érintkezésben, de mindennütt érzik Nagyrőczen, s bár megnyugtató hírek is érkeznek, a veszedelem sokkal nagyobb, mint azt hallgatással palástolni óhajtják.

Megvalljuk, hallgatásunknak ezideig az volt a fő oka, hogy némelykor onnan biztató híreket és közleményeket kaptunk és biztunk az egyének bölcs, tapintatos gondolkodásában és eljárásában; különösen pedig a beavatkozási joggal bíró hatóságok erélyességében. — Biztos tudomásunk szerint azon egyének, kiknek módjukban állott a hatóságokkal egyetemben, el is követték mindent a felkorbácsolt szenvedélyek lecsillapítására és különösen a hatóság akkor is, midőn büntetni kellett volna, igyekezett ezt mellőzni. Ennek lett az eredménye az, hogy midőn azokat, kik a vi szályban elől jártak — elhelyezték, mondhatjuk, előléptették, nem folytonossági hiányt: de igenis a viszály tovább fűzésére és terjesztésére más egyéneket hagytak maguk után örökösöképen.

TÁRCZA.

Démonomhoz.

Vezess el, Démonom,
El a csatátérre,
Hol árként hőmpölyög
Millióknak vére,
Kik hazug eszmékért
Bátran sikra szállnak:
Egy álhóssel többet
Szentelj a halálnak!

Vezess el Démonom
S én követlek vakon,
Viharos tengerre,
Törékeny csolnakon;
Vagy vezess el engem,
Ki csak benned hiszek,
Hol rám áhítoznak
Szkillák, Karibdiszek!

Hol tigris, hiéna
Tépi szét testemet.
Hol zugó lavina
Elseper, eltemet:
Ahol gyilkos lázak
Agyam elégetik;
Ahol a vándorra
Pestis leselkedik!

Vezess el bárhova,
Csak vezess el innen:
Szabadjon nekem is
Méltóbb sorsban hinne:
Mert sok egy Krisztusnak,
Mit itt tűr a lélek . . .
S én csak ember vagyok
S megváltást remélek . . .

Ferke Ágost

Heli.

Verseczy Gábor táblalabiróknál nagyban folyik a készülődés . . .

Mellőzzük azok neveit, kik a megrovást megérdemlik: mert nem egyeseket óhajtunk támadni, de a türhetlen állapotok felett akarunk egész általánosságban kritikát gyakorolni.

Hogy pedig az alapot és történeteket a nagy közönséggel mégis rövid vonásokban megismertessük, visszapillantani kívánunk a város múltjára.

Nagyrőcze r. t. város az 1880 as évekig arról volt nevezetes, hogy volt egy pánszláv gimnáziuma, honnan a legveszedelmesebb és hirhedt agitátorok kerültek ki. De nem is csoda, hogy a gimnázium oly birnévre tett szert és eresztette ki méhéből a hazaellenes tanulókat, mert oly jeles professzorai voltak, hogy azok közül egyet-kettőt a prágai egyetem catedrájára vittek. A sors azonban úgy rendelkezett, hogy akadt egy bátor férfiú: *Mihalik* Dezső, Coburg hercegi uradalmi főügyész személyében, ki hazafias lelkesedéssel, észszel, fáradsággal, meg pénzzel is azon dolgozott, hogy ez intézet bezárassék. Törekvésének és munkájának meg is lett a kívánt eredménye, mert az akkori főispán, a kerület képviselője és az íg. ev. egyházi felügyeleti hatóság közreműködésével az intézet kapuit bezárták, kulcsát pedig örökre úgy eldobták, hogy azt soha meg ne találja senki. A becsukott intézet helyett pedig nyitottak egy kereskedelmi polgári iskolát, hová a magyar professzorokkal a hazafias szellemet és oktatást vitték be.

Tíz, vagy még több professort kapott egyszerre a város, és ezzel egyidejűleg ugyanannyi magyar családot. Örömmel fogadta a megújított város e családokat, és örömeinek azzal adott kifejezést, és azzal akarta a nagy munkára vállalkozott professzorokat jutalmazni, hogy mindenhol az első helyet biztosította részükre és családjaik részére. — És ki volt az, ki az első palmagat nyújtotta a professzoroknak? *Mihalik Dezső*,

A ház egyetlen leányát a szép Helit fogják a világnak bemutatni. Verseczy Gábor közszerzetnek örvend, neje Korponay Amália ritka példánya az igazi magyar asszonyoknak.

Leányukat a bájos Helit, aki most került ki az intézet falai közül, az atyai háznál akarják a nagy világi élvezetekbe bevezetni.

A nagy szalón csillárai káprázatos fényben usznak. Bájos csoportokat világítva meg.

A terem közepén, mint egy királynő kinagasklik Heli alakja, ő a társaság fénypontja.

Könnyű fehér áttört ruháját rózsaszín rózsagirlánd diszíti. Kurtára nyírott hamvas szőke haját egy rózsza tartja össze. Apró hajgyűrűk hullanak hófehér homlokára. Méltó kerete a bájos gyermek arcznak, melyet tét ragyogó feket szem tesz pajzáná. Minden összhangió, bájos e kedves gyermekben.

A terem megtelik lassan jóismerősökkel. A városka színe-java képviselve van. Közkedveltségnek örvendő öreg urakat, tisztas matrókat, szép bájos hölgyeket, eegáns világlátszókat és délczeg katona tisztákat bőven találunk.

Heli az ünnepelt szépség, az est királynője egy csomó udvarló közepett hallgatja azok üres fecsegéseiket. És szép arca a bókók özöne alatt is változatlan maradt. Azt hinné az ember, hogy egy szép mávány szobor.

De most megjelenik az ajtó keretében egy ugár napbarnított alak, a gy . . . i huszár-ezred egyruhájában. Világó fekete szeme bizonyos akaratot árul el. Rögtön megismerni benne a világít, a társaság édelgetett kedvencét.

Mély meghajlással üdvözölve a jelenlévőket, gyenest a háziasszony felé tart. Ez kitörő örömmel fogja. Loránd! Isten hozta! micsoda kedves meglepetés. Így fog Heli örülni. Jöjjön jöjjön.

Kezét csókolom kis Heli!
Heli hátra fordul erre az ismerős hangra, hóbber nyakán, arczán rózsás pirosság ömlik el, egész a fhom halántékig. A két szempár delejesen össze villan, tintegy azt látszik mondani: Téged kerestelek és ime neg is találtalak.

Ajkai csak ennyit tudnak rebegni: Isten hozta
A zenekar játszik egy gyönyörű nyitányt és úna egy búbajos bostonkeringőt.

Lapunk mai számához félv hirdetés van melékelve.

ki nem pihent kinevezésük érdekében a legmagasabb helyen is kilincselni.

Igy változott át rövid idő alatt Nagyrőcze fényképe, melyet a vármegye öröme a hazafias érzelmek fénye világított meg.

Mihalik és apostol társai itt még nem pihentek meg. Törekvésük volt az iskola falain kívül is a magyar szellemet az egész város életére kiterjeszteni. — Megalkották a magyar kaszinót és a műkedvelő társulatot, hogy a polgárságnak alkalma legyen a magyar nyelv és költészet szépségében is gyönyörködni. Élénken élnek emlékeinkben azon szép esték, miket 1885—86—87 stb. években rendezett a műkedvelő társulat. Allandó színpadot emeltek nagy költséggel, nagy fáradsággal, hol a legszebb és legzamatosabb népszínműveket adták elő nagy szorgalommal és buzgalommal betanulva. *Mihalik* Dezsőné urasszony lett a társulat gyönyörű hangu énekesnője és *Bárdossy* Pál ügyvéd a tenoristája. Bármely színpadon megállták volna helyüket, és az igazgató volt *Mihalik* Dezső, kinek fáradhatlan munkatársa *Heincz* Frigyes személyében állott mindenkor szolgálatra készen. Közéjük csoportosult egy gyönyörű fiatal leánysereg, kiket általánosságban csak „a murányi vénuszok” ezimen emlegettek és egy fiatal emberekből összeállított gárda, közöttük több tanár is.

Igy haladt a magyarosítás nemes munkája és messze földről jártak oda ez örökidőre emlékezetes estélyekben gyönyörködni.

A 90 es években már bevolt fejezve a munka és egy pár idősebb ember kivételével együtt ünnepelte Nagyrőcze közönsége márczius idusát. Majd fejlődött az oktatás ügye és ezzel a nagyrőczei iskola ügye is fejlesztetett, mivel kapcsolatosan a tanárok, tanítók és tanítónők száma is gyarapodott.

Hogy mily előkelő szerep jutott nekik pedig

— Megengedi kis Heli, hogy az első tánczra lefogallassam magamnak?

— Igazán nagyon örülök kedves Loránd, hogy nem kell teljesen idegennel megkezdenem a tánczot. Tudja, ez az első nyilvános fellépésem, nagyon ügyetlenek érzem magamat.

— Ne féljen szép kis Heli, ilyen szép kis lánynak nincs oka mitől félni. Ne gondolja, hogy üres bókokat akarok mondani. Elég léha vagyok, de magával szemben nem tudok tettetni. Emlékszik még kedves kis Heli, ez-éltt négy évvel magácska még kurta szoknyás fruska volt és micsoda ígéretet tett egy kis kadétnak? Tudja ott a nagy kertjünkben, a kis vadszőlős lugasban. Emlékszik még?

— Emlékszem . . . de hagyjuk, hagyjuk. Azóta sok minden megváltozott. A kicsi kis lányból felnőtt nagy leány lett, aki nem áltatja magát hiu ábrándokkal.

— Helén, édes Helén! igazságtalan, nem én vagyok a hibás. Ha tudná mennyit szenvedtem! Azt tudja, hogy tönkre mentünk. Egy év alatt elvesztettem szűleimet. Egyszóval egy önmagammal meghasonlott ember voltam. Közel voltam az örléshez. Öngyilkos akartam lenni. Elfelejtkeztem mindenről, még magáról is kis szőszke Helim. A végzetes percz közeledett. Puskám fényes csővét halántékomra illesztettem. Egy pillantással bucsut akartam venni mindentől. Ekkor tekintetem egy fényképre esett, egy bájos ártatlan gyermekarc nézett rám őzike szemével. Kezem megremegett. Nem volt elég erőm. Resteltem önön magam előtt magamat. Fel-szólt bennem a lelkiismeret. Gyáva, hitvány férfi, képes lennének a bájos ártatlan gyermeknek az életét megmérgezni? Nem, soha! — Küzdeni fogok a végső lehetőségig, és ime itt vagyok. A mult leplezetlenül áll előtte. Helén meg tud nekem bocsátani? Sorsom kezébe van letéve. Kezéből vagy a boldogságot vagy a halált kapom.

— Megbocsátok Loránd, mert szeretlek!

A keringő lágy ütemei alatt szorosan átkarolva egymást, keringtek. Tekintetök egymásba mélyedt. A férfi lázas ajka a leány szőszke hajához tapadt. Mintha abból egy új életet akarna magába szívni.

A keringő akkordjai elhangzanak, a párok helyeikre sietnek. Helén kimerülten roskad le egy pamlagra. Ennyi boldogság sok egyszerre az ő kis szívének.

a társadalomban és közéletben, erről a vármegyei lapok hasábjából szereztünk minduntalan meggyőződést. Sőt egy párt, mint jeles tollu munkatársunkat is volt szerencsénk üdvözölhetni.

Mi történt ez után? Husz évre egyszer csak fölfordul minden Nagyrőczen. A tanári kar kilép a kaszinóból, ott hagy minden társadalmi mozgalmat és követ dobáltatja meg diákjaival azt a férfit, ki életét és vagyonát áldozta e célra. — Együtt után jönnek a képviselőválasztások az utóbbi időben és az a férfi, ki a legmagasabb polczra helyezte szeretett tanárait, azokkal a választás mozgalmas hevében szemben találja magát.

Nem akarjuk a tanárok politikai meggyőződését érinteni, mert ha e célból tiszta, igaz meggyőződésből szakítottak legfőbb pártfogójukkal, akkor helyesen cselekedtek; de ha igaz az, hogy egy nő sértettnek vélt büszkesége volt az ok e minősíthetlen lázadásra, akkor nagy vétket követtek el hazájuk, a város társadalmi élete és hivatásuk ellen. — És ez esetben az igazi okot kellett volna megmondaniok.

Szóval a viszonyok oda fejlődtek, hogy hatósági beavatkozásra lett szükség és a hatóságok túl gyengén a bűnösöket még előléptették. Nagyon helyes volt e tapintatos eljárás. De ha még ez után sem szűnik meg a viszály, akkor most már erős kézzel kell a darázs-fészekbe belenyulni. — Végét kell szakítani ez állapotoknak, mert már az ifjuság nevelési rendszere is a sok izgatás folytán rosz mederbe van vezetve.

Főhíborodással tapasztaltuk, hogy a nyár folyamán nagyrőcei uriember nem léphetett be a város tulajdonát képező városi vendéglőbe sem, és a kérdésre az lett a felelet: hogy ezt mind a professzorok tették. — Hogy mi az összefüggés és hol keresendő erre az ok, biztosan nem tudjuk és időelött nem is akarjuk a nyilvánosság elé vinni; de ha a biztos eredményt meg fogjuk tudni és nem lesz még ezután sem rend Nagyrőczen, csak jó szolgálatot fogunk vélni teljesíteni, ha mindent őszintén feltárunk az illetékes fórumok és közönség előtt.

Mint örvendetes és megnyugtató hirt hallottuk ugyan az utóbbi napokban, hogy 14 tanár már visszalépett a kaszinóba. Hát ezek előtt kaplapot emelünk és dicsérettel iktatnánk neveiket ide, ha arról tudomással bírnánk. Kettő azonban még mindig a méreg és bosszu dudáját fujja. Hát ezeket leghelyesebb lesz elnémitani, mert a rosz mindig jobban terjed, mint a jó.

Bármennyire is sajnáljuk, de kötelességünk volt az igazat egyszer már megmondani, mert általános a hangulat ezen ádáz állásfoglalás ellen és a szülék sem köszönik meg, hogy drága pénzen ottan neveltetett ifjaikat nemtelen bosszura használják fel.

Ismét újabb vizsgálatot rendelt el a vármegyei közigazgatási bizottság és biztosul Lukács Gézá, a vármegye főjegyzőjét küldötte ki.

Ismerve vármegyénk főjegyzőjének pártatlan

Edes anyja féltő gondoskodással siet hozzá.

— Mi bajod van edes kicsi lányom? Bizonyára elszeddültél a sok tánczól. Nem vagy még hozzá szokva. Vonulj vissza szobádba pihenni.

* * *

Keressük fel Helit szobáiba. A kis fehér éjjeli lámpa halvány sugáránál nyitott ablak mellett ül fehér pongyolában. Hosszan elmereng egymást kergetik a lázas gondolatok. Csodás tündérvilágba képzelet magát. A hol örök tavasz van, forró, soha meg nem szűnő forró szerelem. Merengéséből közelgő vihar moraja ébreszti fel. Fáradtan, kimerülten tér nyugodni, hogy tovább szője a szép tündér álmot.

Másnap Heli még pihent, mikor a szobaleány egy csokrot adott át egy levélke kíséretében. Heli lázas türelmetlenséggel szakította fel a levelet, végigfutva a sorokat, holt halvány arczezzel dült vissza párnáira.

A levél tartalma:

Drága Helim!

Egy sürgöny következtében kénytelen vagyok azonnal távozni. Bár fájdalmasan esik, de a kötelesség hív. Mondják el ezek a virágok amit en az idő rövidsége miatt el nem mondhattam, bár szerettem volna. Bizonytalan ideig távol leszek. Minden gondolatim Nálad összpontosulnak. Gondolj Te is néha rám. Ki Tőled távol, messze idegenben bolyong. A Te hű Lorándod.

Alétságból felébredve, tekintete a nyitott levélre tévedt. A valóság ismét előtte állt. Fájdalmas előérzet kinozta. Nem fog többé visszajönni. Vagy ha vissza jön is, nem fognak többé találkozni soha, soha.

Multak a napok, hetek, hónapok. Lorándról semmi hír. Szegény kis Heli napról-napra halványabb, átlátzóbb. Csak két nagy szeme ég lázas fényben. Néha száraz köhögés tör fel gyenge kis melléből. Szeme alatt állandó piros tüzes folt, csalhatatlan jele egy pusztító romboló betegségnek.

Szegény kis Heli nagyon beteg. Szeme vágyakozva néz a nagy messzeségbe.

Lassan nyílik a beteg szoba ajtaja, az edes anyja halk léptekkel közeledik beteg gyermeke ágyához. Utána az öreg orvos, a ház régi barátja. Megvizsgálja a kis beteget, elégedetlen fejcsóválással távozik.

Alkonyodik: A kis beteg lázasan hanykolódik

igazságszeretétét, törvény tiszteletét és erélyét, nyugodtan tesszük le a tollat, hogy neki sikerülni fog a tiszta tényállást felderíteni és a bizottságnak oly jelentést beterjeszteni, melyből módjában lesz a közigazgatási bizottságnak ez állapotoknak egyszer s mindenkorra végét vetni.

Tisztújító vármegyei közgyűlés. A vármegyei tisztviselőknél folyó évi december havával lejárván 6 évre szóló megválasztása, az új választás határidejéül, a vármegye főispánja folyó évi december hó 19-ik napját tűzte ki. Az erről szóló meghívót itt közöljük:

„Az 1901. évi december hó 19-én megtartott tisztújítás alkalmával megválasztott vármegyei tisztviselőknél megbízatása folyó évi december hó 31-én lejár, ennél fogva az 1886. XXI. t. cz. 79 § a értelmében megtartandó tisztújító közgyűlést — Rimaszombatba, a vármegyeház nagytermébe *folyó évi december hó 19-ik napjának d. e. 10 órájára* tűzöm ki és arra a vármegyei bizottság tagjait tisztelettel meghívom.

Rimaszombat, 1907. évi november hó 21-én.

Fáy Gyula, főispán.”

Kérelem.

Közeleg karácsony szent ünnepe. Mi is szerényen kopogtatunk a kegyes jó szívű emberek ajtán, hogy valami csekélységet juttassanak szegény árva és nyomorult gyermekeink részére. Nem zengzetes szavakba foglaljuk mi kérésünket, mert ez már igen megszokott; de tényekkel óhajtuk kérélmünk méltányosságát igazolni. Nyissunk be nyomorék-gyermekek otthonunkba s látni fogjuk hogy 32 nyomorék-gyermek neveltetik itt az életnek s nem protekcióból, sem másféle okból, de azért, mert nyomorultak, ügyefogyottak és önérejtükből élni nem tudtak. December hó 21-én d. u. 4 órakor fogjuk Karácsonyfa ünnepélyünket szokás szerint megtartani. Hozzon az Isten mindenkit oda áhitattal, jó szívvvel és könyörülettel. Az adományokat addig is elfogadják *Bornemisza Lászlóné* elnök, *Kern Adolfné* és *Dr. Baksay Dezsőné* alelnökök. — A nyomorék-gyermekek otthon nevében: — *Bornemisza Lászlóné* elnök.

Kérelem.

Rimaszombat és Vidéke jótékony Négyesülete ez évben is megtartja szokott karácsonyfa ünnepélyét december 20-án, — pénteken — délután 5 órakor a főgymnasium tornacsarnokában. Jézus születése napján azokat a szegény gyermekeket, munkára képtelen elaggottakat és betegeket ruházza fel, kiket sorsuknak mostohavolta egészen a társadalom könyörületére bízott.

Ezért fordulunk a nagyérdemű közönséghez azzal a tiszteletteljes kérréssel, adakozzanak e szerencsétlenek számára ez évben is! Pént. ruhanevet, élelmiszert hálás köszönettel fogadunk s hírlapilag nyugtázzunk.

Szíves adományait kérjük december hó 17-éig dr. Marikovszky Istvánné igazgatóhoz küldeni.

A választmány megbízásából:

Molnár Józsefné, alelnök. *Samarjuy Jánosné*, elnök. *Dr. Marikovszky Istvánné*, igazgató.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

forró párnain. Szeme tulvilági fényben ragyog, ajka egy szeretett nevet sóhajt folytonosan: Loránd.

A nap utolsó sugarait küldi a tájra, a kis beteg egy utolsó sóhajt azokhoz akiket szeretett. És minden csöndes néma lesz.

Nagyan folyik a készülődés Verseczy táblabírók-nál. Nem úgy, mint a multkor. Minden fekete posztóval bevívva. A kis Heli, a család szemefénye ott fekszik fehér jászmin ravatalon fehér menyasszonyi ruhába. Közben egy száraz fehér rózsacsokor, az ő emléke. Ajka boldogan mosolyog. Az ismerősök halk óvatos léptekkel adák egymásnak az ajtó kilincsét. Hogy felne költsek a kis halottat, aki olyan boldognak látszik. Gyors léptek, az ajtó nyílik és az ajtó keretében megjelenik egy sugár alk.

Fájdalmas sóhaj tör fel széles melléből. Heli! edes kicsi Helim! így kell Téged viszont látni?

A halott ajka mintegy azt látszik mondani: Köszönöm, hogy eljöttél, most már edes lesz pihenni. A viszontlátásig! *Baba.*

Kincses Kalendárium 1908.

Az új kalendárium megjelenése figyelemzet benyunket, hogy vége felé közeledik az esztendő. A könyves boltok kirakataiban a Kincses Kalendárium piros kötetei az új esztendő közeledtének a legelső hirdetői. Az új Kincses Kalendárium még jobb az ideinél és a régiekénél, pedig azok is jók voltak. De a legfinomabb bor is minden esztendőben javul, a mint öregedik, így javul a Kincses is íróinak, művészeinek s jóakaróinak évről évre öregedő tapasztalatai következtében.

A Kincses Kalendáriumnak az a része, a mely olvasnivalókat, vagy őszintebben szólva: tanulni valókat tartalmaz, az idén négy-öt ívvel gyarapodott s meggondolni való, hogy egy iven körülbelül kétezer nyomtatott sor van. — négyezerannyi, mint a közönséges könyvekben. Meglehet, hogy némelyek kifogásolják a Kincses Kalendárium betűinek kicsinyességét, de egy könyvben ily óriás anyagot közölni másként nem lehetne. S különben hivatkozhatunk az angolokra és az amerikaiakra, azok praktikus és okos emberek s minden újságjuk olyan apró betűvel van szedve, mint a kincses, a kalendáriumokban pedig még sokkal apróbb betűket látunk.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés. Mint előre is jelezve volt, a vármegye közönsége f. hó 25-én délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen *Lukács Géza* vármegyei főjegyző elnökölt, ki a gyűlés elején a szokásos elnöki megnyitót után a csekély számban jelenlevő bizottsági tagoknak bejelentette, hogy a tisztújító közgyűlést a vármegye főispánja december 19-ére tűzte ki. Ezen hirdetőmánya a vármegye hivatalos lapjában már meg is jelent. A közgyűlés tárgya volt a közönségi és körjegyzők felelmetlenségének kiszámítására és megállapítására vonatkozó számvevősségi javaslat. A közgyűlés a javaslatot észrevétel nélkül elfogadta. Ezen kívül még egy másik tárgya az volt a közgyűlésnek, hogy az országos gyermekvédő liga budapesti elnöksége megkereste a vármegyét, miszerint a liga országos választmányába egy kiküldöttet válasszon, továbbá hogy a rendezett tanácsú városokat is hívja fel egy-egy kiküldött megválasztására. A közgyűlés a megye részéről *Hámos László* nyugalmazott főispánt, mint a gömörmezei fehérkereszt egyesület társelnökét választotta meg e kitüntető állásra, a rendezett tanácsú városokat pedig felhívta, hogy szintén egy-egy kiküldöttet válasszanak. A délután folyamán a járások beosztására kiküldött bizottság ülésezett szintén *Lukács* főjegyző elnöke alatt, melyen jelen voltak: *Máriássy Andor*, *Mihalik Dzsó*, *Putnoky Mór* és *Kubinyi Ferencz* bizottsági tagok. A beható tanácskozásnak az lett az eredménye, hogy a bizottság legközelebb egy kidolgozott tervezeti javaslatot fog előterjeszteni, melyben figyelemmel lesz a kir. bíróságok és adóhivatalok elhelyezésére is.

A Napközi Otthon megnyitása Jótékony és nemesszivu hölgyeink serényen dolgoznak az ember-szeretet nevében és annak terjesztése érdekében. Alig köszöntött be, ime, a havas, ködös locs-pocs rossz idő, melyben még jó cipőben, meleg téli bundában is kellemetlen és egészségtelen a járás a következő utcán is: már is szervezik a szegény iskolás gyermekek konyháját és melegedő szobáját. Hogy a tanácsok bejáró és hiányosan felruházott szegény iskolaköteles gyermekeknek meleg ételt és meleg otthont adhassanak a téli hónapokban Rimaszombat és Vidéke Jótékony Négyesülete *folyó december hó 3-án* — kedden — az áll leányiskola földszinti tornatermében délelőtt 11 és 1/4 órakor, azaz *egy-negyed tizenkettőkor* ünnepélyesen megnyitja a *Napközi Otthont* a négyesületnek és a jótékonyágnak ez egyik legszebb alkotását. A megnyitásra a négyesület tagjait és az érdeklődő nemes emberbarátokat ezuton hívja meg az elnökség.

Muzeumegylet. A gömörmezei muzeumegyletűlet igazgató választmánya f. hó 28-án dr. *Löcherer Tamás* alelnök elnöklésével a megyeház kistermében ülést tartott, melyen a közgyűlés tárgysorozatát állapították meg, s helyesléssel jóváhagyták *Fábry János* kir. tan. igazgatónak a közgyűlés előterjesztendő jelentéseit és javaslatait.

Erdészeti ülés. A vármegye köz. bizottságának erdészeti albizottsága december hó 2-án ülést tart a vármegyeházán.

Athelyezés. *Ternyey Miklós* járási számvevő számtisztviseli minőségben áthelyeztetett a miskolci pénzügy-igazgatóság mellé rendelt számvevősséghez.

Hasatért ügyvéd. *Dr. Dienes Gyula* putnoki ügyvéd, lapunk volt felelős szerkesztője, ki hosszas betegség miatt intézetben volt, e napokban itt járt városunkba s örömmel tudatta velünk, hogy állapota immár jóra fordult, s két-három havi üdülés után ügyvédi munkásságát ismét folytatni fogja.

Egyház-hitközségi közgyűlés. A helybeli róm. kath. hitközség képviselőtestülete folyó hó 24-én népes közgyűlést tartott a kath. körben. A közgyűlésen *Széman Eudre* prépost-plébános elnökölt. A közgyűlés az egyháztanács által előzetesen letárgyalt jövő évi költségvetést egyhangulag elfogadta. Egyidejűleg ujjolag moz-

A Kincses új kötete a következő nagyobb cikkeket közli: elsősorban az év történetét, az év neveztes halottjainak arcképeivel. Azután a magyar mitológiáról olvashatunk egy cikket: a pogány magyarok hitéről. A szokások statisztikai tabellák után két érdekes cikk ismerteti Európa fejedelmi családjait s a magyar arisztokráciát. A nemzetközi jog rövid kivonata után érdekes dolgokat lehet olvasni az orvosi műtét közben való narkotizálásról, e sokat sejtető czimmet: Egy pillantás a másvilágra. A legszigorubb aszkéta-életet élő apácákról, a karmelitákról is van a Kincsesben egy cikk érdekes képekkel, ugyszintén a jövő városáról is. A Széchenyi-Vanderbilt-nász aktualitássá tette az amerikai arisztokráciát és nemességét, melyet a Kincses szintén ismertet. Egy nagy tanulmány képekkel és térképekkel ismerteti a sarkvidéki expedíciók eddigi eredményeit. Egy cikk bebizonyítja, hogy a természetben is van halhatatlanság. A misztikus természeti tüemények közül a villámcsapást és a jégesőt ismerteti egy nagy tanulmány. Az állatok világából, valamint a mindennapi természetudomány köréből egy tucatnál több cikk következik ezután, de jut tér a méhézet, a biliárd-játék és a skandináv államok történetének ismertetésére is. Egy nagy cikk megismerteti velünk a vajakánt és lakóit, írásban és érdekes képekben. Nagy érdeklődésre tarthat számot a modern szocializmus irányait ismertető cikk is. Igen sok kép van a virágos kertek, a hollandi festészet remekait és a svéd szobator-názást ismertető cikkeken is. A Magyar Nemzet aranykönyve című közlemény föl-orolja azokat, a kik az abszolútizmus idejében halált vagy börtönt szenvedtek a nemzeti ügyért; kilenczven arckép díszíti ezt a cikket. Borghese hercege pekioing párisi utjának leírása is benne van a Kincsesben s utána egy nagy szótár arra tanít bennünket, hogy hogyan ejtsük ki az idegen neveket? Egy igen okos, világos cikk azt magyarázza, hogy mikor olcsó és mikor drága a pénz.

De kitudna egy cikkben számot adni az egész tartalomról, a melynek jegyzéke magában a Kincses Kalendáriumban ezerkétszáz sor? A ki ezt a vastag, hihetlentül sok anyagot magában foglaló kötetet forgatja: folyton új, meg új dolgot talál benne, — talán még a szerkesztője is.

A kincses Kalendárium külső formája és az ára azonban most is változatlan maradt: a csinosan bekötött kalendárium ára még mindig csak két korona.

galmat indított egy egyházi énekharang megalakítása iránt. Gyűlés után a kör helyiségében disznótört volt, melyen körülbelül 100-an vettek részt vegyesen. hölgyek és férfiak. A vacsoránál *Bencsik* Sándor segédlelkész-hitoktató mondott szép és lendületes pohárköszöntőt az egyetértésre és a vendégekre, majd *Tihanyi* Lajos segédlelkész a gazdasszonyokat élte humoros toasztjában. Vacsora után igen sikerült táncmulatságot rendeztek az ügyes rendezők, melynek csak a reggeli harangszó vetett véget. Örömmel konstatáljuk, hogy mindenféle vallású és rangú egyének voltak együtt a legbarátságosabb mulatozás között.

Athelyezés. A m. kir. kereskedelmi miniszter *Villányi* Ármán mérnököt a lugosi m. kir. államépítészeti hivataltól a közszolgálat érdekében Rimaszombatba helyezte át.

Egy ifju korai halála. Frissen hantolt sir domboról a sajkókirályi sírkertben. Egy ifju — iglói *Szontagh* Árpád — sírját áztatják a szülők, rokonok és jóbarátok ószinte könnyei. Fiatal, kedves ifju volt az elköltözött, nem csuda hát, ha sokan siratják és az igazi részvét nyíló virágaival koszorúzták korán felhantolt sírját. Keble telve volt nemes ambícióval, mi manapság az ifjuság között már nagy ritkaság; szíve a jóság és barátság lebilintelt lobogott; egyénisége szerény és modora pedig lebilineselő volt. Szerette Istenét, szerette hozzátartozóit és felebarátait, mint tenmagát és ezért szerette őt is mindenki. A szép reményekre jogosító ifju még alig mulott 24 éves és már is elvégezte a jogot, da czára annak, hogy tanulmányaiiban többször megzavarta a betegség. Azt mondják, betegségét is akkor szerezte, mikor a berlini egyetemen volt tanulmányai és nyelvismerete bővítése céljából. Körülbelül két éve annak, hogy Berlinből beteg hozták haza, de a nagypapa és szülők gondos keze hamar lábra állították a beteg ifjut és bár az orvosok nem sok reményre jogosító véleményt mondtak, mégis azt hittük, hogy a betegség teljesen távozott kebléből. Szomorúan csalódtunk, mert bár a nyár folyamán még nem panaszkodott és nem is kellett a beteg ember benyomását, az ősz hideg szele ki-méletlenül támadta meg szervezetét és elragadta magát oda, honnan nincsen visszatérés, csak boldog felébredés. Temetése folyó hó 26-án ment végbe igen nagy-és ószinte részvét mellett Sajógömrőn. A koszorúval elhalmozott gyászos ravatalt az ottani ág. ev. templom oltára előtt állították fel, melyet óriási közönség vett körül ószinte bánattal. Koporsója felett *Bence* Samu az elhunyt tanító mestere, ottani polgári iskola igazgató rebegett buzgó imát és tartott megható szép gyászbeszédet. Ennek végeztével pedig a kihűlt földi maradványokat díszes gyászkoszorra helyezve, a sajkókirályi családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. A temetésen részt vett a tisztánnevelő kerület ág. ev. püspöke *Zelinka* Pál is, továbbá a vármegye intelligenciája és Sajógömrő apraja-nagyja. Az elhunytban *Szentiványi* Árpád orsz. gyűl. képvis. legkedvesebb unokáját, a család pedig a legjobb gyermekeit, testvérét és rokonát vesztette el. Legyen pihenése csendes és zavartalan! — A család által kiadott gyászjelentés a következő: „Iglói *Szontagh* Zoltán és neje *Szentiványi* Rózsa mint szülők; *Zoltán*, *Rózsa*, férjézett Fáy Antalné gyermekeivel, *Adrienne* és *Rózsával*, *Bertalan* mint testvérek; *Szentiványi* Árpád mint nagypapa úgy a maguk, valamint az összes többi rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a legjobb fiu, testvér, nagybátya, szerető unoka iglói *Szontagh* Árpád f. évi november hó 24-én délután 1 órakor Sajógömrőn, ifju életének 24-ik évében hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. A meghalozott drága halott tetemét folyó hó 26-án délután 2 órakor Sajógömrőn, az ág. ev. egyház szertartása szerint fogjuk megáldatni s a sajkókirályi családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Sajógömrő, 1907. november 24-én. — Áldás és béke lengjen drága porai felett!”

Rendkívüli közgyűlés. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár december hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, mely a megjelenők számára tekintet nélkül határozatképes lesz. E közgyűlésen öt önálló rendes és öt alkalmazott rendes választott bírósági ülnököket választanak.

Szülésznök vizsgálja. A helybeli vármegyei közkórházzal kapcsolatos kerületi alsófoku bábaiskola magyar nyelvű két hónapos tanfolyama mult hó 29-én befejezést nyert, s e napon a tanfolyam vezetője dr. *Löcherer* Tamás kórházi igazgató főorvos előtt a növendékek le-tették a vizsgát, melyen jelen voltak: dr. *Okolicsányi* János Nógrádvármegye, dr. *Kovács* *Sebestyén* Endre Hontvármegye és dr. *Meskó* Miklós Gömör- és Kishontvármegye tisztí főorvosa is.

A gömörmezei múzeum-egyesület mult hó 23-án a helybeli prot. főgimnázium tanácstermében szépen sikerült felolvasó estélyt tartott. Azt megelőzőleg *Fábray* János kir. tanácsos, a múzeum-egyesületnek fardhatatlan munkássága igazgatója az egybegyűlt s igen disztigvált közönséget meleg szeretettel üdvözölte. S megjelölve a múzeum nyilvános felolvasásainak tisztán a tudományok népszerűsítését szolgáló nemes célját és tárgyát, (archeologia, történet, irodalom, nép- és iparművészet), felkérte *Horváth* Zoltán főgimn. tanárt felolvasásának megkezdésére. A természetrajznak tudós professzora felkarolván a különböző hívő és hitetlen elméleteket a világegyetem és a föld keletkezéséről, hívő hittel és szent meggyőződéssel hirdette az anyag és az erők felett uralkodó Teremtőnek létét. Majd a Kant-Laplace elmélet nyomán sorra bemutatta elevenen megfestett képekben a föld különféle geológiai korszakait a „palaeozoi” óslények korától a szilur, devon, karbon, diasz vagy permi részletein át, a másod vagy középkor (mezozoi) triasz, jura és kréta szakaszain végig, át a harmadkoron (kaenozoi) és kisebb korszakain: eocén, miocén és a pliocénon egészen a diluvium vagy negyedkorig, az ember megjelenéséig. A mindvégig tartalmas és tanulságos előadás épen egy óra hosszágig tartott. De a felolvasónak színes, eleven előadása, kitűnő stílusa, a saját VI. o. tanítványai által sikerülten festett korszakok s a múzeum birtokában levő őskövületek bemutatása: a közönség figyelmét mindvégig éberlen lekötötték. Valóban csak sajnálni lehet, hogy a hírtelenül rosszra fordult, zimankós idő és ősi ködnyünk miatt aránylag sokan

hiányoztak ez érdekes és tanulságos felolvasásról. A kik ott voltak az előadás befejezésekor, melegen üdvözölték a tudós és lelkes felolvasót, valamint a múzeumegyesületnek tavékény igazgatóját.

Disznótört. A helybeli polgári olvasókör mult hó 23-án sikerült disznótört tartott. Az izletes vacsorán sokan voltak jelen és a reggeli órákig maradtak együtt derült hangulatban, melybe az ifjuság tánczsal is belé vegyült. Részünkről szerencsés gondolatnak találjuk, ha a polgárság mulatni óhajtó kedvét itten tölti ki.

Ifjusági hangverseny. A helybeli egy. prot. főgimnázium tanári kara és ifjusága f. december hó 14-én az intézet tornatermében tánczsal egybekötött jótékonycélu hangversenyt rendez, melynek értékét nagyban emeli a *Pastori* és *Schwalm* főgimn. tanárok közreműködése, kik zongorán igen értékes négykezes darabot fognak előadni. A meghívók a napokban elkészülnek. A ki tévedésből nem kapna, forduljon bizalommal az igazgatóhoz.

Athelyezés. A helybeli m. kir. földmives iskola egyik derék tanerőjét: *Bence* Imre tanárt a lévai tanítóképződéhez szakeladót tanárként megbízta a miniszterium az eddig ott működött *Bodrogköz* Zoltán helyébe, kit — hir szerint — a miniszteriumba hívtak be. *Bence* helyébe a helybeli földmives iskolához *Paksányi* Gy. tanárt osztottak be, ki mint gazdasági gyakornok hosszabb ideig működött itt.

Sulyos baleset történt november hó 4-én Nagy-rőczén a körfűrészel végzett tavágánál. *Sramko* Józsefnek munkaközben elkapta a fűrészt a kabátját s bal karján olyan sulyos ronesolást szenvedett, hogy be kellett szállítani a kórházba. Ugyanekkor az ott dolgozott *Holub* Antalné balkezét is összeroncolta a fűrészt.

Mulatság. A helybeli konzervgyár munkásai tegnap — szombaton — este a „Gondúzó” vendéglő nagytermében kedélyes és jól sikerült táncmulatságot rendeztek, melyen a tisztviselők is megjelentek.

Családi dráma címmel hangzatos előadásban a fővárosi lapok is megírták *Pinzik* klenőci lakos esetét, hogy apósát: *Gyuris* Mihályt és saját feleségét agyonlőtte. A hir tulzottnak bizonyult, mert *Gyuris* a helybeli közkórházban gyógyulóféiben van, leánya: *Pinzikné* pedig otthon fekszik, s állapota javult.

Gömör-Kishontvármegye naptára az 1908. évre már e héten, kedden szétküldetik a vármegyei hivataloknak és a megyebeli összes könyv- és naptarkereskedőknél kapható lesz.

Gazdasági cselédek és munkások. A földmivelésügyi m. kir. miniszter a következő táviratot intézte a miskolci kereskedelmi és iparkamarához: „Ertesztés szerint Amerikából a következő hetekben is igen jelentékeny számban fognak tömegesen hazatérni a kivándorlók, a kiknek munkát biztosítani közérdekből szükséges. Kérem, ha működése területén gazdasági, vagy ipari munkásokra, vagy gazdasági cselédekre szükség lenne, munkaadókat alkalmas módon felhívni, hogy a bérfeltételek közlésével szükségletét közvetlenül a földmivelésügyi miniszterium munkásügyi osztályával, vagy *Lekky* István osztálytanácsossal (Fiume (Európa-szálló) levelben vagy táviratban közöljék. Földmivelésügyi miniszter.”

Krasznahorka várának restaurálása. A P. H.-ban olvassuk a következő érdekes közleményt: „Az idő Krasznahorka várát is kikezdette s különösen az utóbbi néhány év alatt az időjárás nagyon megviselte a „Fellegrár“-nak Igló város felé eső részét. Krasznahorka ősrégi fellegrára omladozó félben van, bár a vár alsó része ma is eléggé jó karban és lakható állapotban van. Az Esterházyak Fraknó várán kívül Magyarországnak ez az egyetlen, épségben levő lovagvára, amelyben korhűen őrzött régiségek vannak. Gömörvármegyének ezt a ritka nevezetességét, amely Rozsnyótól negyedórányi távolságra esik, igen sokan látogatták az idén is, többen jártak ott négyezernél. Ehhez nagyban hozzájárul az is, hogy a vár alatt van a gróf *Andrássy* Dénes által építtetett remek mauzóleum, amelyet még többen tekintenek meg, mint a várat. Az omladozó fellegrár megerősítése természetesen folyik már két esztendő óta s előreláthatólag eltart még hat-nyolcz évig. Terve van véve a vár legnagyobb termének a restaurálása is, azé a teremé, amelyben hajdan az *Andrássy* egyik őse, mint Gömörvármegye főispánja, üléseket tartott. A vár jelenlegi ura, az *Andrássy* *György* féle hitbizomány örököse: *Dénes* gróf, ritka áldozatkészséggel huszezer koronát engedélyez évente a vár jókarba hozatalára. Egyes omladozó bástyákat, a többi közt a legmagasabban fekvő „Dobolóbástyát”, a hol hajdan takaródóra doboltak a várőrségnek, egy hatalmas, oldalt, czeментtel épített köpíllérral erősítették meg, még tavaly. Az idén az Igló felé eső részen, hatalmas tanácszó-gerendákat állítottak föl a várfalak mellé, hogy azok külső részét czeментtel bevonhasák. A restaurálást *Ót* József budapesti építész végzi, aki konstatálta, hogy a régi magyarok oltatlan mészszelel építettek, igen sok helyütt minden alapozás nélkül, mégis a legtöbb helyen még ma is — ötszáz év óta! — rendületlenül áll Krasznahorka vára. Pár évvel ezelőtt a nagy fejedelemnek, II. *Rákóczi* *Ferenc*nek összedől lakosztályát restaurálták, s jelenleg ez a kegyeletes kezek által gondozott *Francziska* múzeum ereklyéinek a tárháza *Nhai* *Andrássy* *György* országbíró a végrendeletében Krasznahorka sziklavárat jelölte ki nemzetiégi sírboltnak, de ez időszert csak a betleri és homonnai ág temetkezési be. Pár évvel ezelőtt ugy volt, hogy gróf *Andrássy* *Gyulát*, volt külügyminisztert és nejét, szül. *Kendeffy* *Katinkát* is áthozták a vadvizes tókeretesi sírboltból, de időközben ez a kegyeletes terv abbamaradt, bár gróf *Andrássy* *Gyulának* karrarai márványból *Zala* *György* által faragott remek kivitelű domborművű alakja ott látható Krasznahorkán, a sziklasírbolt falán. Mellette nyugszik igen díszes, karrarai márványból faragott szarkofágban a vas-gróf: *Andrássy* *Manó*, aki mellé nemrég temették két kiskoru fiát. Jobbról nyugszik gróf *Andrássy* *Aladár* főkamarás, az aranygyapjas rend vitéze, a ki mellel Bem tábornok hadsegéde volt 1848-ban, mint huszárörnagy. Amint ezt igen helyesen a sírfelirat is bizonyítja. A gróf mellett fönn van tartva egy temetkezősi hely még élő hitvese részére. Igen érdekes még a 30-as években elhalt gróf *Andrássy* *Lipót* síremléke is,

a mely a betleri parkból került föl Krasznahorkára öcsésének, *József*nek egyszerű síremlékével és földi maradványával. Nagyobb szabású síremléket állítottak itt az idén gróf *Andrássy* *Károlynak* is, aki eddig a nagyvesztési templom sírboltjában volt eltemetve s *Manó* és *Aladár* grófok édes atya volt, s aki mint Gömörvármegye követe igen nevezetes szerepet játszott a harminczas években lezajlott pozsonyi országgyűléseken. Legutolsónak van elhelyezve báró *Andrássy* *Istvánnak*, a kurucz generálisnak a felesége született *Serédy* *Zsófiának* grófnő. Két-százhusz-esztendő mumiája dusan aranyozott üvegkoporsóban nyugszik. Ezt a csodálatos módon épen maradt holttestét 1817-ben — amikor a vár teljesen leégett — találták meg a vártemplom oltára alatt, ahol — a mésztartalmu földben — egészen megkövesült. A mult szept. hó 8-án, *Kisasszony*-napján, az *Andrássy*-család védőszenyének ünnepe, több ezren fordultak meg itt, mészsze földről érkezett buscsok, akik a vártemplom értékes *Mária*-képehez zárandokoltak el, amikor — sokan megnézték a híres kurucz generálisnak csodás épségben megmaradt holttestét is.

Vadászatok. Folyó hó 24-25-én folytak le a szokásos őszi nagy vadászatok a rimamurány-salgótarjáni részvénytársulat klenőci erdősegeiben. A vadászaton — figyelemmel a megcsappant őzállományra — csak medvére és sörtevadra volt szabad puskázni. Medve nem volt a hajtásokban, de sörtevad elég bőven volt. A szerencse *Máriássy* *Gyula* főszolgabírónak kedvezett, a mennyiben egy golyó lövésre két nagy vaddisznót lőtt, ezen kívül még egy kisebb disznót is ejtett el. Összesen 7 darab esett el, egy pár pedig szerencsésen elmenekült. Mivel elég bőven van makk, ez a jövő évi január hó 7-én rendezendő második vadászatra kerülnek hajtásba még zsirosabb pecsenyével. — A rimaszombati területen is tartottak f. hó 27-én reményteljes hajtó-vadászatot, az eredmény azonban igen gyenge volt. Egy pár fácán, 5 darab nyul, 1 darab szép nyuszó-menyét és egy darab róka esett. Bizony most már beláthatják azok, kik nagyon szeretik a nyulpecsenyét, hogy ha ez évadban azt az egy pár satnya nyulat is kilövik, akkor jövőre már egyáltalában nem lesz mire vadászni.

Igen értékes ajándék, művészeti becsü ereklje birtokába jutott e napokban a gömörvármegyei múzeum. Három egymásba fonódó virágos rózsagaly alkot egy körülbelül 2 dm² nagyságu fényképetet, mely puszpángfából van végtelen finomsággal és türelemmel kifaragva. Készítője: *Wirwitzky* *Longin*, lengyel származásu 48-as honvédfőhadnagy volt a *Bem* apó hadosztályában, a *Sulyok* *Endre* vitész századában. 49-ben fogásba esett. Fej- és jószágvesztésre ítéltetett, majd királyi kegyelemmel életfogytig tartó várfogság jutott osztályrészül. Hosszu évekig ült az aradi várban, míg nem a trónörökös születésekor kegyelmet nyert. Aradi várfogságának rémes unalmában faragta saját zsebkésével e pompás, szép keretet. Kiszabadulása után Pesten a martírhalált halt hős *Damjanics* özvegyével és *Kossuth* bizalmásával, *Mednyánszky* *Sándorral* egy házban lakott. Itt ismerkedett meg *Kossuth* nemes emigráns társának családjával, magas műveltségű nejjével, ma már özvegy *Mednyánszky* *Sándorné*, született *Fialka* *Piroskával* és ennek előbbi urától való fiával *Beilik* *Iván*nal, kinek élete végéig atyai jóbarátja volt. Az ő édes anyjának ajándékozta tisztelete jelölül a fenti képetet, melyet most művelt lelkü tulajdonosa a vármegyei múzeumnak ajándékozott, *Damjanich*nak, a szabadságharc hős orosz-lánjának pompás fényképével együtt, melyet biztosabb megőrizhetés végett esinos, fényezett tárlóba helyzetetett el az áldozatkész beküldő.

Legnemesebb karácsonyi ajándék: Családunk javára szóló életbiztosítás, minőt a legkülönfélébb módozatok szerint ajánl: *Kohn* *Albert* és *Láng* *Vilmos* a *Triesti általános biztosító társaság* (Generali) helybeli képviselője.

Megszaporodott a banda. Az *Oláh* *Gyula* hirneves cigány bandája szaporodott meg újra egy kitűnő kis bőgőssel és két síppal. Most már ismét azon a nivón van a banda, a hol négy év előtt volt és nagy társaság élvezi gyönyörű játékát minden szombaton a *Tompa-szálloda* éttermében. Erdemes meghallgatni a száz magyar nótát és sok szép operettet, mit *Oláh* *Gyula* kicsal régi straduáriusából.

Jegyzőkönyv. A kishonti ág. ev. egyházmegeynek 1906. évi július 30-án *Medveczky* *Sándor* egyházmegyei felügyelő-helyettes és *Gyürky* *Pál* esperes társelnöke alatt Rimaszombatban tartott közgyűléséről szóló tartalmas jegyzőkönyv gondos összeállításban, egy külön füzetben is megjelent. Az egyház ügyei iránt érdeklődők méltán olvashatják figyelemmel az egyházi élet minden nevezetesebb mozzanatát felölelő jegyzőkönyvet.

Vadászskaland. E címmel olvassuk a Budapesti Hirlapban, hogy a mult héten *Rimócza* és *Klenőcz* között elterülő erdősegekben érdekes eset történt. *Imecs* *Béla*, *Mitske* *Gusztáv* és *Bemetei* *Kóváry* *János* ugyanis vadászni mentek, s mikor a hegy gerinczén át akartak haladni, a hegy aljából gyanus zörejt tötte meg fülüket. Csendesen meghúzódva figyeltek a zajra, s csakhamar előtűnt a sűrűségből kirohanó három süldő vaddisznó. A vadászok czélba vették a tovaszaladó vaddisznókat, s kettőt leltek: *Micske* és *Imecs*. A lövés pillanatában megjelent a háttérben egy hatalmas medve, mely a vaddisznókat ütötte és zsákmányul akarta ejteni. A medve a lövés zajára megijedt s irányt változtatva el akart inálni, de *Kóváry* ráduplázott s szerencsésen el is ejtette a hatalmas macskót.

A „Napközi Otthon” javára befolyt következő szives adományokat van szerencsém köszönettel nyugtázni: *Kubinyi* *Aladárné* sz. *Madarász* *Erzsébet* 10 kor. *Rónay* *Gyuláné* 12 liter bab. Rimaszombat, 1907. évi november 29. Dr. *Marikovszky* né.

Baleset a vasutnál. A helybeli vasut állomáson november hó 28-án csaknem végzetes baleset történt. A tehervonat tolatása közben *Miklós* *Lajos* tiszlezi 20 éves fiatal vonatkísérő attól féltében, hogy az egyik teherkocsi „elszalad” gyorsan összeakarta illeszteni a kapcsoló láncot, s a lökhárító a fiatal embert — vigyázatlansága folytán — úgy összeszorította, hogy az nyomban összeesett. A mellkasán szenvedett sulyos belső sérüléssel beszállították a szerencsétlen embert a vármegyei közkórházba.

Baleset favágás közben. A léhii erdőben favágással foglalkozó domaházi emberek ugyancsak megremültek november hó 27-én. Elek Ágoston 20 éves legény, domaházi kisbirtokos fia ugyanis vágta az erdőben a fát, s nem vette észre, hogy feje felett egy nagy galy van, melyben fajszeje megakadt és rázuhant jobb lábára, melyen olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a közkórházba kellett őt szállítani.

Katonai élelmezési raktár építés. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. 6. hadtest építészeti osztálya a Miskolcra ujonnan építendő katonai élelmezési telep építésére pályázatot hirdet. Ajánlatok legkésőbb folyó évi december hó 17-ének délelőtt 10 órájáig a cs. és kir. 6. hadtest építészeti osztályánál Kassa, Szepesi-ut 3. sz., nyújtandók be.

Versenyárgyalási hirdetés.

A m. kir. csizi honvéd gyógyháznál teljesítendő **átalakítási és tatarozási munkálatokra** versenyárgyalás hirdettetik. — Ezen munkákra pályázó építési vállalkozók és ácsok, a munkák felsorolását tartalmazó **előmérést** a csizi m. kir. honvéd gyógyház gondnokságától megkaphatják, melyeknek számadatait kitöltve f. é. **december hó 2-áig** ugyanoda terjesszék be.

A csizi m. kir. honvéd gyógyház gondnoksága.

Ingyatlan eladása.

Üzemünknek hisnyóvízi új gyártelepünkre való át-helyezése folytán Jolsván levő régi **gyártelepünk telkét eladni** szándékozunk. A telek az országot mentén 5 percznyire a vasutállomástól fekszik és 7¹/₂ kat. hold terjedelmű 100×100 m² nagyságu része körülkerített gyárudvar, a többi legjobb minőségű szántóföld. A bekerített területen kis lakóépület, mázsálóház, istálló és egyéb melléképületek állanak, azonkívül egy 50 méter magas gyárkémény is. Az egész esetleg könnyen parcellázható. Félvilágosítást nyújt az **általános magnetit r. t. Budapest, V. Váci-körút 80. sz.**

Kiadó lakás és bolt, eladó házak.

Andrássy-utca 1-ső számú házban földszint, egy szép, egészséges lakás mellékhelyiségekkel és **két bolt fűszerkereskedés és tözsdének** igen alkalmas, azonnal bérbe vehetők.

Ugyszintén a Kossuth-utca 41. számú ház szép udvarral és rendezett kerttel eladó. — Venni vagy bérelni szándékozók értekezhetnek **Andrási László fényképésszel.**

Hirdetmény.

6000. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Schwarz Jakab** losonezi bejegyzett kereskedő czégnek végrehajthatónak **Bellér László** végrehajtható szenedő elleni 560 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtható árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144 és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, a Szentsimonyi községben fekvő s a szentsimonyi 143. sz. tjkönyvben A. I. 1-15, 17-19, 21. sor-szám alatt foglalt 2 összeírási számú ház, kert, szántóföldekből, rétekből és ahhoz tartozó erdő s legelőből álló s végrehajtható szenedőtről időközben, annak örökösei kiskoru Bellér József, Bellér Veronika férj. Kónya Pálné, Bellér Dániel és Bellér Jánosra ártit egész ingatlanokra 873 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1908 évi január hó 18-ik napjának** d. e. 10 óráját a szentsimonyi községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 87 korona 30 fillért készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1907. évi november hó 10. én.

Pongrácz, kir. tszéki bíró.

MEGLEPŐ

Mikulás ajándékokat
1 frtért portómentesen.

1 Mikulás ajándék
1 doboz csemege
2 Mikulás harisnya

1 frt. 1 frt.

MISKOLCZY LAJOS
czukrász, Rimaszombat.

2-2

SZOYKA PÁL

női kézimunka-, rövid-, szövött-, díszmü-, játék- és divatáru-üzlete Rimaszombaton.

Ajánlja:

Dús raktárát mindennemű **női-kézimunka** kellékekben; **előnyomott, kezdett és kész kézimunkákban.**

Jutányos áron **függöny-kongré** és **horgoló oordonetteket.**

Nagy kiterjedésű **himző előnyomdáját**, keresztöltéses, horgolási és egyéb kézimunka **kölosön** mintáit, úgy **monogrammok, menyasszonyi kelengyék** és **színes dísz-dolgok** **himzése** is elvállaltatnak.

Lombfűrészeti, faragászati fa- és bársony **égetési** **kellékeit.**

Karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak, himzéssel befejezendő és kész **plüss-kazettek, albumok, emlékkönyvek, tározáok, ridikülök** és egyéb **díszmü áruit.**

Együttal a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy ez idén is **játékraktáramat** a legszebb és legújabb dolgokkal szereltem fel, melyben minden igényeknek megfelelő dolgok óriási választéka feltalálható.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek. 4-*

A gömörmezei nép- és iparbank

1908 ik évi januárius 1-től a kamatlábat:

állandó betétek után . . . 5 % ra,

nem állandó betétek után . . . 4¹/₂ % ra,

ideiglenes betétek után . . . 4 %-ra emeli

fel. — Új állandó betétek után a felemelt kamatláb azonnal életbe lép.

Rimaszombat, 1907. évi november 15.

Az Igazgatóság.

FINK ÖDÖN

első gömörmezei gőzerőre berendezett kelmefestő és vegy-tisztító intézete

Rimaszombat, Zsodoma-utca 7. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a helyi piacon a mai kornak megfelelő

ruhafestő és vegytisztító üzletet

nyitottam, hol elvállalok mindenféle női- és férfi ruhát, csipke és szövöttfüggönyök tisztítását a legzebb kivitelben, gyorsan és jutányos ár ellenében

Maradok tisztelettel **FINK ÖDÖN,**

3-4 kelmefestő és vegytisztító

Hirdetmény.

A nagyroczei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **dr. Hozáoz Ferenoz** ügyvéd, nagyroczei lakos végrehajthatónak **Kiszucsai Mihály**, kinek felesége **Bosela Mária** helpai lakos végrehajtható szenedő elleni 1730 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyroczei kir. járásbíró) területén lévő, Helpa község határában fekvő Kiszucsai Mihálynak, kinek felesége Bosela Mária a helpai 43 ik sz. tjkönyvben 1, 2, 4, 6-16. sorszám alatt felvett belsőség, ház, udvar, gazdasági épületek, csűr, külsőség, erdő és legelő illetőségéből álló egész ingatlanra 619 koronában;

a Kiszucsai Mihály végrehajtható szenedő, a felesége Bosela Mária és Melos Mihály társtulajdonosok tulajdonát képező, a helpai 842. számú telekgyűzőkönyvben foglalt 1. sor, 3798/b. hrzi számú rét 20 koronában;

a Kiszucsai Mihály végrehajtható szenedő tulajdonát képező, a helpai 897. sz. tjkben foglalt A. I. 1. 2. sor, 1180. és 1252. hrzi számú szántókra 151 koronában;

és a Kiszucsai Mihály végrehajtható szenedő tulajdonát képező s a helpai 926. sz. tjkönyvben foglalt 1. sor, 2091. hrzi számú rétre az árverést 44 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1908 évi január hó 21 ik napján** délelőtt 10 órakor Helpa községben, a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 61 korona 90 fillért, 2 korona, 15 korona 10 fillér és 4 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezik 42 ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyroczen, 1907. november hó 11 ik napján. A nagyroczei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Gazda, kir. aljárásbíró.

Eladó ház.

Rimaszombat, **Kossuth Lajos-utca 35. sz.**

ház, mely két kényelmes lakással, mellékhelyiségekkel, kerttel és magános udvarral bir, szabad kézből eladó. — Értekezhetni ugyanott **Rentka Jánossal.**

5-*

Fürdő bérbeadás.

Nagyrocze r. t. város tulajdonát képező fürdő mellék helyiségekkel és kertekkel együtt folyó évi **december hó 12-én délelőtt 10 órakor** a városházán nyilvános árverés útján 3 egymás után következő évekre 1908 január 1-től kezdve, haszonbérbe fog adni.

Az árverési feltételek a polgármesteri hivatalnál megtekinthetők.

Nagyrocze, 1907. november 29.

Dr. Mihalik Dezső,
polgármester.

Almágyi bor.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint az idei termésű és kiváló jó minőségű **valódi almágyi új boraimnak** pecsételt üvegekbeni elárisítását megkezdtem

1 literes üveg új bor 40 kr.

7/10 " " ó bor 35 kr.

Üvegre betét külön 5 kr.

Tisztelettel **BENYÓ BÉLA.**

2-*

Hirdetmény.

3528. sz. — **Beretke** község telekkönyvének birtokszabályozás következtében foganatosított átalakítása az 1907. évi 15020. I. M. sz. igazságügyministeri rendelet következtében kiegészített és ezzel egyidejűleg az eljárás keretében bevont 1187 régi, 638 új helyrajzi számú ingatlanra nézve a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése végett az 1886: XXIX 1889: XXXVIII. 1891: XVI és 1892: XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás az idézett törvényezikkek határozmányai értelmében foganatosítottván, ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §§-oknak az 1889. évi XXXVIII t.-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891: XVI. t.-cz. 15 § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889: XXXVIII t.-cz. 7 § a és az 1891: XVI. t. cz. 15 § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886: XXIX. t.-cz. 22 § a alapján történt törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1908. évi június hó 10 ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújták be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t.-cz. 16. és 18 §§-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII t.-czik 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1908. évi június hó 10 ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújták be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cz. 16. § a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1908. évi június hó 10-ik napjáig** bezárólag nyújták be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság Tornalján, 1907. évi november hó 18-án

1-3

Feledy, kir. járásbíró.